รายงานสรุปศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ

เรื่อง สถานการณ์น้ำและการเฝ้าระวัง

ประจำวันพฤหัสบดีที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2561

1. สภาพอากาศและปริมาณฝน

1.1 สภาพอากาศ

ภาคใต้มีฝนตกชุกหนาแน่น กับมีฝนตกหนักบางแห่ง ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่งได้ สำหรับภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกมีฝนลดลง ในช่วงวันที่ 3 – 9 ต.ค. 61 ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีฝนลดลง สำหรับภาคใต้มียังคงมีฝนตกต่อเนื่องและมีฝนตกหนักบางแห่ง

1.2 สภาพฝน

ปริมาณฝนสูงสุด 5 อันดับ จากกรมอุตุนิยมวิทยา เวลา 07.00 น. วันที่ 3 ต.ค. 2561 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 4 ต.ค. 2561 ตามลำดับ ดังนี้

1.	ต.ช้างเคิ่ง อ.แม่แจ่ม เชียงใหม่	วัดปริมาณฝนได้	61.5	มม.
2.	ต.หนองธง อ.ป่าบอน พัทลุง	วัดปริมาณฝนได้	40.5	มม.
3.	ที่ว่าการอำเภอเกาะช้าง ตราด	วัดปริมาณฝนได้	34.5	มม.
4.	ทต.ท่าพริกเนินทราย อ.เมือง ตราด	วัดปริมาณฝนได้	34.0	มม.
5.	ต.ป่าบอน อ.ป่าบอน พัทลุง	วัดปริมาณฝนได้	32.0	มม.

1.3 ปริมาณฝนสูงสุดรายภาค

ปริมาณฝนสูงสุดรายภาคประจำวัน ระหว่างวันที่ 30 ก.ย.61 ถึง 2 ต.ค.61 ตามลำดับ ดังนี้

ภาคเหนือ	ได้แก่	จ.เชียงราย 17.7 มม. จ.เชียงใหม่ 101.7 มม. จ.พะเยา 129.5 มม.
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ได้แก่	จ.สุรินทร์ 39.1 มม. จ.นครราชสีมา 17.6 มม. จ.ขอนแก่น 0.2 มม.
ภาคกลาง	ได้แก่	จ.ลพบุรี 55.8 มม. จ.สมุทรปราการ 66.4 มม. จ.กรุงเทพมหานครฯ 51.2 มม.
ภาคตะวันออก	ได้แก่	จ.สระแก้ว 88.6 มม. จ.ระยอง 78.8 มม. จ.ชลบุรี 50 มม.
ภาคใต้ฝั่งตะวันออก	ได้แก่	จ.สงขลา 8.6 มม. จ.ประจวบคีรีขันธ์ 116.3 มม. จ.พัทลุง 39.9 มม.
ภาคใต้ฝั่งตะวันตก	ได้แก่	จ.ระนอง 11.4 มม. จ.ตรัง 32.4 มม. จ.กระบี่ 64.8 มม.

2. สถานการณ์น้ำท่าและน้ำในอ่างเก็บน้ำ

2.1 สถานีวัดน้ำที่ระดับน้ำสูงกว่าตลิ่ง (4 ต.ค. 61 เวลา 06.00 น.)

- ไม่มี -

2.2 สถานการณ์น้ำลุ่มน้ำเจ้าพระยา

- **ลำน้ำสายหลัก แม่น้ำปิง วัง ยม น่าน เจ้าพระยา และป่าสัก** สถานการณ์น้ำอยู่ในสภาวะปกติ

แม่น้ำปิง ปริมาณน้ำไหลผ่านที่สถานี P.17 อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์ วัดได้ 125.00 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 103.00 ลบ.ม./วินาที) ต่ำกว่าตลิ่ง 5.06 เมตร **แนวโน้มเพิ่มขึ้น**

แม่น้ำน่าน ปริมาณน้ำไหลผ่านที่สถานี N.67 อ.ชุมแสง จ.นครสวรรค์ วัดได้ 447.00 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 414.00 ลบ.ม./วินาที) ต่ำกว่าตลิ่ง 6.17 เมตร **แนวโน้มเพิ่มขึ้น**

แม่น้ำเจ้าพระยา ปริมาณน้ำไหลผ่านที่สถานี C.2 อ.เมืองนครสวรรค์ วัดได้ 669.00 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 630.00 ลบ.ม./วินาที) ต่ำกว่าตลิ่ง 6.91 เมตร **แนวโน้มเพิ่มขึ้น** และมีปริมาณน้ำไหลผ่านท้ายเขื่อนเจ้าพระยา (C.13) ในอัตรา 100.00 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 100.00 ลบ.ม./วินาที) ไหลผ่านสถานีวัดน้ำ C.29A อ.บางไทร มีปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 188.00 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 208.00 ลบ.ม./วินาที)

แม่น้ำป่าสัก ระบายน้ำท้ายเขื่อนพระรามหก 12 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 12 ลบ.ม./วินาที)

2.3 อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่มีปริมาณน้ำต่ำกว่า 30% ของความจุอ่าง ปัจจุบัน (4 ต.ค.61) ปริมาณน้ำต่ำกว่า 30% ของความจุอ่าง ที่ติดตามเฝ้าระวัง **จำนวน 2 แห่ง** คือ **อ่างเก็บน้ำแม่มอก (28%) และทับเสลา (28%)**

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่มีปริมาณน้ำต่ำกว่า 60% ของความจุอ่าง ปัจจุบัน (4 ต.ค.61) ปริมาณน้ำต่ำกว่า 60% ของความจุอ่าง ที่ติดตามเฝ้าระวัง **จำนวน 9 แห่ง** คือ **อ่างเก็บน้ำแม่กวงอุดมธารา แม่มอก อุบลรัตน์ ห้วยหลวง มูลบน ลำนางรอง กระเสียว ทับเสลา และบางลาง**

2.4 อ่างเก็บน้ำขนาดกลางที่มีปริมาณน้ำต่ำกว่า 60% ของความจุอ่าง ปัจจุบัน (3 ต.ค.61) ปริมาณน้ำต่ำกว่า 60% ของความจุอ่าง **จำนวน 122 แห่ง** (ลดลง 1 แห่ง) ได้แก่ **สชป.1 (5 แห่ง) สชป.2 (14 แห่ง) สชป.3 (2 แห่ง) สชป.4 (8 แห่ง) สชป.5 (8 แห่ง) สชป.6 (21แห่ง) สชป.7 (3 แห่ง) สชป.8 (30 แห่ง) สชป.9 (5แห่ง) สชป.10 (6 แห่ง) สชป.13 (2 แห่ง) สชป.14 (5 แห่ง) สชป.15 (5 แห่ง) สชป.16 (7 แห่ง) สชป.17 (1 แห่ง)**

3. วิเคราะห์สถานการณ์

3.1 คาดการณ์ปริมาณฝนจากแบบจำลองบรรยากาศ จากกองพยากรณ์อากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา (3 วันล่วงหน้า)

- **วันที่ 4 ต.ค.61** (วันที่ 4 ต.ค.61 เวลา 07.00 น. – 5 ต.ค.61 เวลา 07.00 น.) มีปริมาณฝนตกปานกลาง (10.1-35 มม.) ในพื้นที่จ.กำแพงเพชรภาคตะวันตก ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ และมีฝนตกหนัก (35.1 - 90.0 มม.) ในพื้นที่ จ.ประจวบคีรีขันธ์

- **วันที่ 5 ต.ค.61** (วันที่ 5 ต.ค.61 เวลา 07.00 น. – 6 ต.ค.61 เวลา 07.00 น.) มีปริมาณฝนตกปานกลาง (10.1-35 มม.) ในพื้นที่ จ.เชียงใหม่ จ.ลำพูน จ.สุโขทัย จ.กำแพงเพชร ภาคตะวันออก และภาคใต้ และมีฝนตกหนัก (35.1 -90.0 มม.) ในพื้นที่จ.เชียงใหม่ จ.ตราด จ.ระนอง จ.สุราษฎร์ธานี จ.นครศรีธรรมราช จ.ปัตตานี จ.พัทลุง และ จ.นราธิวาส

- **วันที่ 6 ต.ค.61** (วันที่ 6 ต.ค.61 เวลา 07.00 น. – 7 ต.ค.61 เวลา 07.00 น.) มีปริมาณฝนตกปานกลาง (10.1-35 มม.) ในพื้นที่ จ.เชียงใหม่ จ.ลำพูน จ.สุโขทัย จ.กำแพงเพชร จ.บุรีรัมย์ จ.สุรินทร์ จ.ศรีสะเกษ จ.นครนายก จ.ปราจีนบุรี จ.สระแก้ว ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ และมีฝนตกหนัก (35.1 - 90.0 มม.) ในพื้นที่ จ.สุรินทร์ จ.สุราษฎร์ธานี และ จ.นราธิวาส

3.2 คาดการณ์ปริมาณน้ำ (วันที่ 5 ต.ค. – 7 ต.ค.61)

คาดการณ์ปริมาณน้ำไหลผ่าน 3 วันล่วงหน้า ลุ่มน้ำปิงที่สถานี P.17 อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์ จะมีปริมาณน้ำไหลผ่าน 130 ลบ.ม./วินาที **มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** ส่วนลุ่มน้ำน่านที่สถานี N.67 อ.ชุมแสง จ.นครสวรรค์ จะมีปริมาณน้ำไหลผ่าน 503 ลบ.ม./วินาที **มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** โดยจะทำให้ในลุ่มน้ำเจ้าพระยาที่สถานี C.2 อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์ จะมีปริมาณน้ำผ่าน 671 ลบ.ม./วินาที **มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น**

3.3 อ่างเก็บน้ำขนาดกลางที่มีปริมาณน้ำเก็บกักน้อยกว่า 30% และ ระหว่าง 30-60%

- สรุปอ่างเก็บน้ำขนาดกลางที่มีปริมาณน้ำ**น้อยกว่า 30% มีจำนวน 35 แห่ง**
- สรุปอ่างเก็บน้ำขนาดกลางที่มีปริมาณน้ำ**ระหว่าง 30 – 60% มีจำนวน 87 แห่ง (ลดลง 1 แห่ง)**

4. สรุปผลการวิเคราะห์สถานการณ์

1. ปริมาณฝนที่ตกหนักถึงหนักมากบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ ส่งผลให้เกิดน้ำขังรอระบายในบางพื้นที่ แต่ไม่ส่งผลกระทบกับปริมาณน้ำในลำน้ำหลัก และลำน้ำสาขาต่าง ๆ ดังนั้นจึงไม่มีระดับน้ำสูงกว่าตลิ่งในทุกลำน้ำ

2. บริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก คาดว่าจะสิ้นสุดฤดูฝนประมาณ กลางเดือนตุลาคม ควรเก็บกักน้ำในอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ สำหรับปริมาณน้ำปัจจุบันคาดว่าเพียงพอสำหรับการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค รักษาระบบนิเวศ การเกษตร และอุตสาหกรรม ในฤดูแล้งปี 2561/62 ยกเว้นพื้นที่ท้าย**อ่างเก็บน้ำแม่มอก และอ่างเก็บน้ำทับเสลา (นอกเขตพื้นที่ ชป.) อาจได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนน้ำ ในบางพื้นที่** สำหรับการใช้น้ำของกิจกรรมต่างๆ ท้ายอ่างเก็บน้ำแม่กวงอุดมธารา อุบลรัตน์ ห้วยหลวง มูลบน ลำนางรอง และกระเสียว คาดว่าปริมาณน้ำจะเพียงพอกับความต้องการน้ำในทุกกิจกรรม แต่ควรวางแผนการจัดสรรน้ำและบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

3. บริเวณภาคใต้ ร่องมรสุมเลื่อนมาพาดผ่านภาคใต้ ตั้งแต่วันที่ 4 ต.ค.61 ส่งผลให้ยังคงมีฝนตกต่อเนื่องกับมีฝนตกหนักถึงหนักมากในบางพื้นที่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบกับอ่างเก็บน้ำห้วยสงสัย (85%) อ่างเก็บน้ำทุ่งขาม (82%) อ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน (90%) จังหวัดเพชรบุรี อ่างเก็บน้ำคลองบึง (86%) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อ่างเก็บน้ำรัชชประภา (85%) จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอ่างเก็บน้ำคลองหยา (95%) จังหวัดกระบี่

3. สถานการณ์น้ำแม่น้ำต่าง ๆ ทั่วประเทศเข้าสู่สภาวะปกติ สำหรับสถานการณ์ค่าความเค็มในแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำบางปะกง ที่สถานีควบคุมต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ปกติ

5. ข้อปฏิบัติ

1. สชป.1 – 13 พิจารณาบริหารจัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ และขนาดกลาง เพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง 2561/62 หรือระบายน้ำตามความจำเป็น

2. สชป.14, สชป.15 สชป.16 และ สชป.17 พิจารณาบริหารจัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำให้อยู่ในเกณฑ์เก็บกักของโค้งปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) หรือต่ำกว่า 80% ของความจุอ่างเก็บน้ำ เพื่อรองรับปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำในช่วงฤดูฝนของภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อ่างเก็บน้ำห้วยสงสัย (85%) อ่างเก็บน้ำทุ่งขาม (82%) อ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน (90%) จังหวัดเพชรบุรี อ่างเก็บน้ำคลองบึง (86%) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และอ่างเก็บน้ำคลองหยา (95%) จังหวัดกระบี่

3. สำหรับอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่มี**ปริมาณน้ำเก็บกักน้อยกว่า 30%** ให้พิจารณาจัดสรรน้ำฤดูแล้งปี 2561/62 ใน 3 กิจกรรม ได้แก่ การอุปโภค – บริโภค รักษาระบบนิเวศ และสำรองน้ำต้นฤดูฝนปี พ.ศ. 2562 เป็นสำคัญ

3. สำหรับอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่มี**ปริมาณน้ำเก็บกักน้อยกว่า 60%** ให้บริหารจัดการน้ำหรือระบายน้ำตามแผนการจัดสรรน้ำอย่างระมัดระวังเพื่อลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

4. สชป.3, สชป.10, สชป.11 และ สชป.12 ให้บริหารจัดการน้ำเข้าพื้นที่ลุ่มต่ำลุ่มเจ้าพระยาตามความเหมาะสมให้อยู่ในช่วง 30 – 50 % ของความจุทุ่งรับน้ำ หรือให้ลึกประมาณ 30 เซนติเมตร จากระดับท้องนา **พร้อมทั้งยกเว้นการส่งน้ำเข้าคลองซึ่งอยู่ระหว่างเส้นทางน้ำผ่านเข้าทุ่งพื้นที่ลุ่มต่ำที่เก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ไม่ให้นำน้ำไปใช้ทำนาปีรอบสอง อย่างเคร่งครัด**

ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ
กรมชลประทาน
วันที่ 4 ตุลาคม 2561 เวลา 09.00 น.